

Dr. Öğr. Üyesi Gökçe ARIKAN

**MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKTA
YAPAY ZEKA ZARARLARINDAN DOĞAN
SORUMLULUĞA UYGULANACAK HUKUK**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YAPAY ZEKA HUKUKU VE YAPAY ZEKA HUKUKUNA İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR

I. YAPAY ZEKANIN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	9
II. YAPAY ZEKANIN KULLANIM ALANLARI	13
III. YAPAY ZEKANIN TANIMI.....	20
A. Genel Olarak	20
B. Dar Yapay Zeka.....	25
C. Genel (Güçlü) Yapay Zeka.....	27
IV. YAPAY ZEKANIN ÖZELLİKLERİ	29
A. Özerlik.....	29
B. Anlaşılmazlık.....	34
C. Karmaşıklık	37
D. Kendi Kendine Öğrenme ve Güncellemeler Yoluyla Değişiklik	40
E. Veri Odaklılık ve Açık Kalma Gerekliliği	43
F. Güvenlik Açığı	46
V. TEMEL İLKELER.....	47
A. Genel Olarak.....	47

B. İnsan Merkezli Değerler ve Adalet.....	49
C. Sürdürülebilir Kalkınma ve Refah	51
D. Şeffaflık ve Açıklanabilirlik.....	51
E. Hesap Verilebilirlik	54
F. Güvenlik.....	56

İKİNCİ BÖLÜM

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE YAPAY

ZEKA SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN

DÜZENLEMELER

I. Genel Olarak	59
II. 2024/1689 sayılı Yapay Zeka Tüzüğü.....	63
III. Yapay Zeka Sorumluluk Yönerge Önerisi	75
IV. Avrupa Birliği'nde Ürün Sorumluluğuna İlişkin Düzenlemeler	87
A. Genel Olarak	87
B. 25.07.1985 tarih ve 85/374/EEC sayılı Hatalı Ürünlere İlişkin Üye Devletlerin İdari Hükümlerinin, Düzenlemelerinin ve Hukuklarının Yakınlaştırılmasına İlişkin Yönerge	91
C. 23.10.2024 tarih ve 2024/2853 sayılı Hatalı Ürünlerden Kaynaklanan Sorumluluğa İlişkin Yönerge	102

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAPAY ZEKA SORUMLULUĞU

I. SORUMLULUĞUN KAPSAMI.....	133
II. SORUMLULUĞUN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	146
A. Ürün Sorumluluğu.....	146
B. Yapay Zekadan Doğan Sorumluluğun Diğer Sorumluluk Halleri İle Karşılaştırılması.....	156

1. Genel Olarak	156
2. Kusur Sorumluluğu.....	158
3. Sözleşmesel Sorumluluk.....	162
III. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI.....	163
A. Genel Olarak	163
B. Ürünün Hatalı Olması.....	164
C. Zarar.....	166
D. Nedensellik Bağı.....	170
IV. İKTİSADİ İŞLETMECİYİ SORUMLULUKTAN KURTARAN HALLER.....	173
V. SORUMLULUĞUN SÜRE BAKIMINDAN SINIRI	175

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YAPAY ZEKANIN NEDEN OLDUĞU ZARARLARDAN DOĞAN SORUMLULUĞA UYGULANACAK HUKUKUN BELİRLENMESİ

I. MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK KAPSAMINA GİREN YAPAY ZEKA SORUMLULUĞU	179
A. Yabancılik Unsuru.....	179
B. Özel Hukuk İlişkisi.....	183
II. YAPAY ZEKADAN DOĞAN SORUMLULUĞUN VASIFLANDIRILMASI.....	186
III. UYGULANACAK HUKUKUN BELİRLENMESİNDE BAŞVURULAN BAĞLAMA NOKTALARI	195
A. Hukuk Seçimi.....	195
B. Objektif Bağlama Noktaları	199
1. Roma II Tüzüğü Kapsamında Yapay Zekanın Neden Olduğu Zararlardan Doğan Sorumluluğa Uygulanacak Hukukun Belirlenmesi	199

a. Genel Olarak	199
b. Tarafların Müşterek Mutad Meskenleri	207
c. Zarar Görenin Mutad Meskeni.....	209
d. Ürünün İktisap Edildiği Ülke	212
e. Zararın Meydana Geldiği Ülke.....	216
f. Zarar Verenin Mutad Meskeni.....	224
g. Daha Sıkı İlişkili Ülke	236
2. 5718 Sayılı MÖHUK Kapsamında Yapay Zekanın Neden Olduğu Zararlardan Doğan Sorumluluğa Uygulanacak Hukukun Belirlenmesi	240
IV. UYGULANACAK HUKUKUN KAPSAMI	248
V. YAPAY ZEKA SORUMLULUĞUNA UYGULANACAK HUKUKUN SINIRLARI	252
A. Kamu Düzeni	252
B. Doğrudan Uygulanan Kurallar.....	259
C. Fiilin İşlendiği Yerdeki Güvenlik Kuralları.....	263
SONUÇ	269
KAYNAKÇA.....	277